

Semenski krompir.

Ob današnjih slabih časih mora kmetovalec na vse načine izkušati, da si pridobi večih dohodkov. Ž njivo si pomaža, če jo bolje obdeluje in z boljšim semenom poseva. Nakup boljšega semena je pa kaj kočljiva reč, ker dostikrat je kmetovalec, kupivši novega semena, le goljufan, ker dobi seme, ki je časi manj vredno nego njegovo domače. Resnično je pa vendar le, da je dobiti semena, ki bolje in obilneje plenja nego domače. Žalibog je le težko dobiti takega semena. A kmetijska družba posreduje že več let, in sicer kar se tiče krompirja. Krompir je za naše razmere iz mnogih vzrokov prevažna kmetijska rastlina, in ravno tu je izmed tisoč priporočenih vrst težko izbrati takih, katere so v resnici boljše od naših domačih. Kmetijska družba prideluje že nad trideset let semenski krompir, kupuje pa vse priporočane nove vrste in slednjič oddaja posestnikom le tiste vrste ki so v resnici izvrstne in ki dajo boljši in večji pridelek nego domač. Tudi letos ponuja kmetijska družba semenski krompir izkušeno najboljših vrst, o katerih se je vsaj ona na svoji slabi, prodasti zemlji prepričala, da niso le dobre, ampak tudi izvrstne.

Kmetijska družba ima na prodaj naslednje vrste semenskega krompirja: Rabin, zgodnji rožnik, zborovski, Oneida, Darling, belo kraljico, magnum bonum, Sholmaster, Rambousek in unikum.

Cena je za 100 kg. udom c. kr. kmetijske družbe 2 gld. 50 kr. (torej ceneje nego v Ljubljani na trgu), neudom pa 3 gld.

Naročila vzprejema upravništvo poskusnega dvora v Ljubljani na Poljanah v živinozdravnici.

Kdaj je najbolje les sekati?

Da je les po zimi posekanih dreves bolj trden in trpežen mimo po leti posekanega, to je sploh znano; ali manj znano je, da tudi vsak po zimi sekan les ni v trpežnosti enak, in zakaj ne? — Časnik „Hamburger Gartenzeitung“ poroča o izkušnjah, pred več leti napravljenih v Brnu v Švici. Tako na priliko so se smreke enako debele, enako stare, enako zdrave in na istem kraju rastoče, pa meseca januarija posekane, za 12 odstotkov manj močne izkazale, ko so jih obložili z enakimi težama, meseca februarja pa za 20 odstotkov, in marcija meseca posekane celo za 38 odstotkov slabejše, nego tiste smreke, ki so jih decembra meseca posekali. Smreko, ki je bila meseca februarija posekana in bila položena v vlažno zemljo, našli so že čez osem let gnilo, druga pa, ki so jo v enako zemljo decembra meseca položili, bila je po 16 letih še trdna in močna. Kolesno platišče iz bukovega lesa, ki je bilo meseca februarija posekano bilo ni uže čez 2 leti za nič, platišče iz bukev, meseca decembra posekanih, trpelo pa je celih 6 let. Meseca decembra posekan les ne pri-

pušča mokrote skozi sebe, v družih mesecih sekan les pa toliko bolj spušča mokroto, kolikor pozneje je posekan. — Ob muzgi sekan les je veliko manj trpežen mimo onega, ki je bil po zimi sekan. Ob zimskem pokoji se po rastlinah, posebno po drevji, usedejo tiste snovi, ki si jih rastlina za živež prihrani v sredici drevesnega debla; te snovi se pa ob muževnosti zopet stanjšajo in služijo kot prvi živež na novo oživelimi rastlini. Te rezervne snovi so največ štirikaste, ter se nabirajo po posameznih celicah rastline v podobi majhnih zrn. — Po izkušnjah Francoza Prilleux-a se da s pomočjo joda zvedeti, katera drevesa so bila po zimi sekana in katera ne. Če se namreč les po čez prežaganega debla pomaže z jodom, v vodi razstopljenim, prikažejo se stremeni stržena (Markstrahlen) in pa še po družih mestih lesa modročrnike črtice na dnu po jodu rumenkasto barvanih celicah lesa. Pri lesu pa, ki je bil o polnem soku sekan, prikaže pa cela plošča po jodu rumeno pobarvana; strženovi stremeni se pa od družega lesa ločijo po tem, da so svetleje rumeni.

Razne reči.

* **Železo pritrdiš v kamen** najceneje in najtrdneje s kitom od smole in opeke. V ta namen raztopi nad ognjem čiste smole in ji primešaj toliko presejane opečne moke, da je smola še vedno tekoča. Kadar vliješ tega kita med kamen in železo, deni potem vmes še zgretih koščkov opeke. Ta kit se izvrstno spoji s kamenom in železom, v vodi se ne raztopi, ne škoduje železu ni drugi kovini, po ceni je in vsekakor boljši nego žveplo, katero navadno za to reč rabi.

* **Okus po lesu odpraviš novim sodom**, ako jih napolniš z apneno vodo, kateri dodaneš na vsak hektoliter 36 do 40 gr. solitra (potašla). Čez 6 do 8 dni izprazni sod, izmivaj ga toliko časa, dokler ne teče iz njega popolnoma čista voda, in delo je zvršeno. Tak sod ne daje v njem spravljenemu vinu nobenega okusa.

* **Deset zapovedi poljedelcem.** 1. Sejte in sadite le to, kar se najbolj prilega podnebjju in legi; vašega kraja in njivi, katero obdelujete; potem ste si gotovi dobrega pridelka in največjega dobička, ki vam ga more donášati polje.

2. Seme morate sejati le zdravo, težko, kaljivo in dobro očiščeno, tudi je morate večkrat premenjati; potem bo setev bogato plenjala in obvarovana bode mnogovrstnih bolezní in uim.

3. Ne sejte in ne sadite zmerom iste reči na isti njivi, temveč menjavajte žito, okopavino, klajo in druge rastline; potem le povživa zemlja enakomerno gnoj, in njivi se enostransko ne izpije rodovitnost.

4. Na nepodelan (frišen) gnoj ne sejte in ne sadite ničesar, potem ne boste plevela imeli na njivi, in gnoj se bode lahko razkrojil pod zemljo ter setvi dajal dobro pripravljenega živeža.